

Kultura szkolna jako czynnik integracji młodzieży polskiej i niemieckiej

mgr Joanna Kuźmicz

Praca doktorska jest próbą odpowiedzi na zganienia związane z czynnikami integracyjnymi, jakie może pełnić kultura szkolna zarówno w polskiej szkole, jak i niemieckiej.

W pierwszej części pracy opisane jest pojęcie kultury organizacyjnej oraz kultury szkoły jako jej odmiany, gdzie omówione zostały uwarunkowania, funkcje oraz przejawy i składniki kultury szkoły. Również przedstawiono zagadnienie związane z oddziaływaniem kultury narodowej na kulturę organizacyjną szkoły. W pracy poruszany jest wpływ kultury szkolnej na jej funkcjonowanie, analizowany jest również wpływ wartości i norm występujących w środowisku szkolnym i lokalnym na zachowania uczniów i nauczycieli.

W drugiej części rozprawy zostały omówione strategie edukacyjne integrującej się Europy. Wskazano na teorie rozwoju szkolnictwa, jakie wystąpiły w Europie oraz przedstawiono idee europejskie i wielokulturowość jako czynniki zmian kultury szkolnej.

Z uwagi na to, że świat wartości odzwierciedla się w sposób wyraźny w sferze celów, funkcji wychowawczych, w części trzeciej omówiono systemy szkolne Polski i Niemiec w aspekcie kulturowym. W szkołach zawarte są cele, które realizowane są poprzez między innymi szkolne programy wychowawcze, szkolne misje i wizje. Dla zrozumienia tych celów w pracy dokonano identyfikacji, jakie w badanym środowisku obowiązują systemy wartości, które mogą być czerpane z tradycji narodowej, lokalnej, czy systemów wartości religijnych, wokół czego ogniskuje się ceremoniał i obyczajowość szkolna w szkole polskiej i niemieckiej. Część trzecia zawiera również analizę systemów edukacyjnych w Polsce i Niemczech, analizując aspekt podobieństw i różnic obu rozwiązań oświatowych.

W części czwartej pracy poruszono tematy związane z rolami społecznymi w szkołach oraz interakcje personale w aspekcie kulturowym i uwarunkowań kulturowych. Przedstawiono system zarządzania szkołą i panujące w niej relacje, komunikowanie się i przekaz informacji, właściwy klimat pracy szkoły/kultura dydaktyczna oraz wpływ autorytetu nauczyciela na tworzenie kultury szkoły w aspekcie systemu polskiego, jaki również niemieckiego.

Część piąta zawiera omówienie metodologiczne badań, celowość rozprawy oraz zasadność wykorzystania takich, a nie innych narzędzi badawczych.

W części szóstej pracy zawarta jest analiza badań szkół polskich i niemieckich oraz analiza porównawcza wyników badań obu kultur szkolnych.

W podsumowaniu zamieszczono rekomendacje, które zdaniem autorki mogą przyczynić się do jeszcze większego poznania badanego tematu oraz ujęcia tematu z różnych perspektyw badawczych.